Donderdag 24 Augustus 1944 — DAGBLAD — 61ste Jaargang No. 4291

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

De laatste dagen van Hitlers Europa.

ROEMENIË GEEFT ZICH OVER AAN DE RUSSEN.

Volgens de Radio van Boekarest heeft Roemenië het vredesaanbod van Rusland aanvaard en zal het een bondgenoot worden van de Verenigde Volken.

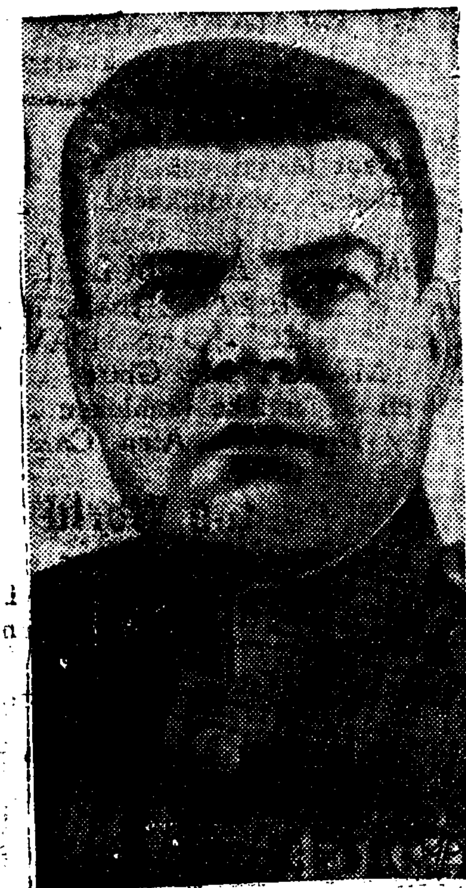
De Proclamatie van Zijne Majesteit Michael I, Koning van Roemenië, omvatte de volgende punten:

1) Een nieuwe nationale regering zal worden gevormd.
2) De vredesvoorwaarden, zoals door Rusland aangeboden, worden aanvaard.
3) Roemenië zal lid mogen worden van de Verenigde Volken.
4) Roemenië neemt zijn lot in eigen handen en zal den „vijand" bevechten.
5) Alle burgers zullen zich scharen romdom de Troon.
6) Het verdrag van Wenen, waarbij Hongarije een deel van Transsylvanië van Roemenië erlangde, wordt verworpen (New York, (AP) 24.8).

DE TOESTAND IN ROEMENIË.

Er wordt tussen de Roemeense en Duitse troepen gevochten. Gevangen genomen Roemenen vertalen hoe de Duitsers optreden en hen met geweren nazitten.

In Moskou heeft men thans geen verder nieuws van Roemenië, behalve dat de opmars naar het Donaubekken en Boekarest ononderbroken voortgaat. De bladen hebben telegrammen omtrent de nieuwe Roemeense regering, maar zeggen niets omtrent Koning Michaels besluit de Duitsers te verlaten en op te houden tegen de Russen, Britten en Noordamerikanen te vechten.

MALINOVSKY
Zijn gewicht deed de schaal doorslaan.

In de Balkan is men blijde, dat het lange offer gebracht is en men hoopt, dat Rusland spoedig vrede zal weten te schenken. De bevrijding van Parijs bracht grote vreugde in de stad en overal in het land (Moskou, (AP) 24.8).

HONGARIJE GEREED.

De Hongaarse radio zeide, dat de Hongaarse regering alle maatregelen getroffen heeft, welke nodig zijn als gevolg van de nieuwe situatie in Roemenië. Verdere uitleg gaf men niet (New York, (AP) 24.8).

MALINOVSKY NEEMT VASLUI.

In een Zuidwaartse opmars van 58 kilometer binnen 24 uur heeft Malinovsky's 2e Oekraïneleger het verkeerscentrum Vaslui veroverd. Deze belangrijke winst werd door Stalin bekendgemaakt in een dagorder, welke opdracht gaf tot een saluut van 12 salvo's uit 124 kanonnen te Moskou. (Londen, (AP) 23.8).

DE OSSERVATORE OVER DE VLIEGENDE BOMMEN.

De Osservatore Romano herinnert aan de uitspraken van Pius XII inzake zekere methoden van oorlogvoering, wanneer het blad schrijft over de terreur der vliegende bommen in Engeland. De Opperherder, zo schrijft de Osservatore, heeft gezegd, dat de toekomst een oordeel vellen zal over hen, die schuldig zijn aan dergelijke methoden gelanceerd te hebben.

NU PARIJS BEVRIJD IS.

door

ALEX SINGLETON

Men verwacht, dat De Gaulle het Nationale Bevrijdingscomité van Algiers zal brengen naar het bevrijde Parijs zodra de militaire en economische toestand het toelaat om de Franse oorlogsinspanning van daaruit te leiden en te beginnen met de grote taak het land te herstellen als grote natie.

De vrijheid voor Parijs heeft den Verenigden Landen voor duizend-en-één problemen gesteld die even moeilijk als welkom zijn: die van voedsel- en brandstofvoorziening, van de betrekkingen tussen Geallieerde organisatie voor burgerlijke aangelegenheden en het Franse Comité, van het herstel der diensten, de medische zorg en de terugvoering van de hoofdstad tot het normale leven.

Voedselvoorraden voor de hongerige burgerbevolking rollen waarschijnlijk reeds naar de hoofdstad, aangezien Dinsdag door het Hoofdkwartier van Eisenhower werd bekend gemaakt, dat voorraden waren aangelegd.

Veel van de spanning, welke enkele maanden geleden ontstond over de administratie van de Franse burgerlijke zaken tijdens de bevrijdingsperiode zijn reeds van de baan geschoven door de beslissing van Groot Britannië en de Verenigde Staten om de verantwoordelijkheid daarvoor aan de mensen van De Gaulle over te laten. De overeenkomst met betrekking daartoe, welke voortgesproten is uit De Gaulle's afzonderlijke besprekingen met Churchill en Roosevelt zou Woensdag worden getekend, doch de formaliteiten zullen nu waarschijnlijk in Parijs plaats vinden.

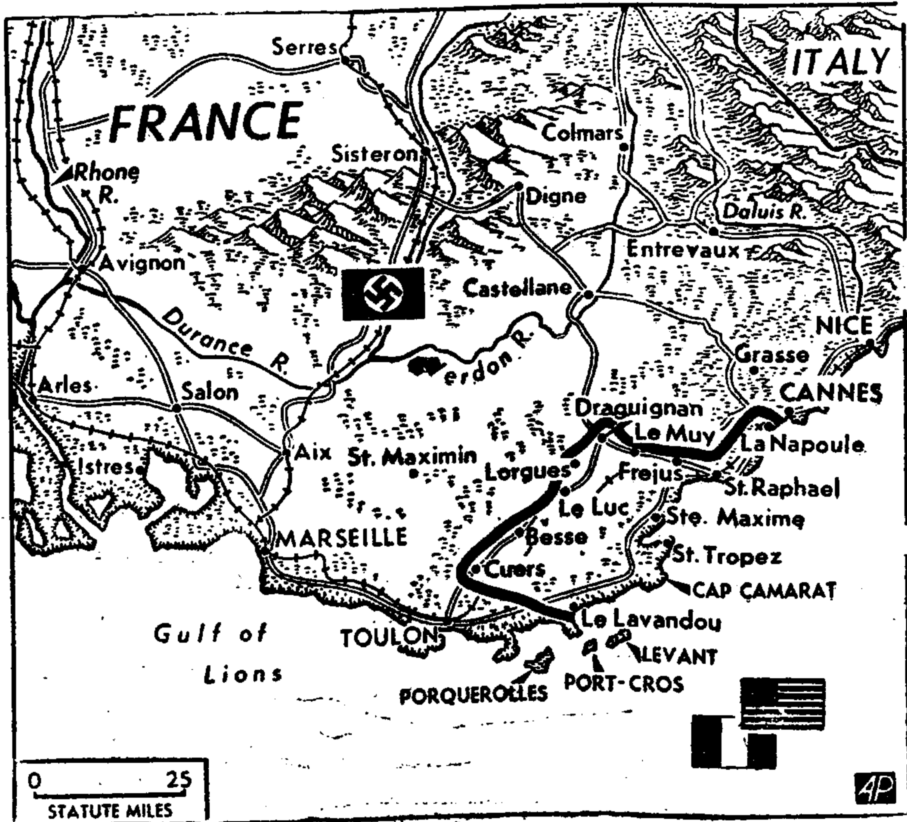
Hoewel de militairen aanvankelijk de verantwoordelijkheid dragen in zulke zaken als het leveren van voedsel en de medische zorg, behoren deze taken uiteindelijk te worden overgenomen door de Herstel- en Leningsorganisatie der Verenigde Naties.

Met betrekking tot Parijs en andere Franse steden is de vraag hoe de goederen te verkrijgen instede van de gelden, aangezien de autoriteiten van de Herstelorganisatie hebben verklaard, dat zij voldoende hebben om het hoofd te bieden aan de directe vereisten. Men verwacht, dat Generaal Koenig Donderdag naar Parijs zal gaan met zijn gehele Londense staf en zich daar zal voegen bij De Gaulle, doch men wees er in het Hoofdkwartier van Koenig in Londen op, dat geen poging zal worden gedaan om het gehele bestuur over te brengen naar de hoofdstad alvorens de Duitsers verdreven zijn uit het gehele gebied en het gevaar van hun terugkeer is geweken (Londen, (AP) 23.8).

BIJ DE BEKENDMAKING.

De bekendmaking van de bevrijding van Parijs heeft een stroom van uitzendingen doen ontstaan, welke gericht zijn aan de Fransen waar die zich ook bevinden.

Voorafgegaan door het spelen van de Marseillaise (gelijk ook Curoms De Man deed) wordt het nieuws omtrent de victorie aangekondigd. Er is nog geen nieuws omtrent een intrede der Noordamerikaanse troepen in de hoofdstad. Generaal De Gaulle heeft twee dagen geleden geconfereerd met Generaal Eisenhower, blijkbaar over de biezonderheden van het burgerlijk bestuur in het bevrijde deel van Frankrijk. De bekendmaking geeft niet te kennen of de Duitsers ernstige verliezen leden. Door luchtverkenningen werd vastgesteld, dat de nazies reeds twee dagen doende waren hun strijdkrachten uit Parijs terug te trekken in Oostelijke richting. (Londen, (AP) 23.8).

Het Geallieerde strandhoofd in Zuid-Frankrijk heeft zich zo snel uitgebreid, dat het reeds veel groter is dan deze kaart laat zien. Marseille is veroverd door de Franse troepen. In Toulon bieden de nazies nog tegenstand. Door de vallei van de Durance rukken de Noordamerikanen op naar Avignon.

ROOSEVELT EN CHURCHILL NAAR PARIJS?

De Londense „Daily Herald" zeide, dat plannen zijn gemaakt opdat Roosevelt en Churchill in Parijs aanwezig zullen zijn „indien mogelijk" wanneer de Geallieerde troepen onder de Arc de Triomphe marcheren. Voorts zeide het blad, dat de Franse troepen aan het hoofd zullen staan van de Geallieerde parade, terwijl De Gaulle waarschijnlijk de ereplaats zal hebben (Londen, (AP) 23.8).

SUCCES DER FRANSE VADERLANDERS.

De radio van Marokko deelde mede, dat Franse vaderlanders de steden Blois en Carcassone hebben bevrijd (New York, (AP) 23.8).

[Blois ligt aan de Loire tussen Tours en Orléans en heeft ongeveer 25.000 inwoners. Carcassone ligt in het Zuiden van Frankrijk aan de spoorlijn van Toulouse naar Narbonne aan de Middellandse Zee en heeft ongeveer 35.000 inwoners — Red.]

LE CLERCS TROEPEN IN PARIJS.

De BBC deelde gisteravond mede, dat de Franse gemotoriseerde divisie, welke onder bevel van Generaal Le Clerc staat, de stad Parijs is binnengerukt.

DE GAULLE TE CHARTRES.

Charles de Gaulle was te Chartres, toen het nieuws van de inneming van Parijs hem werd medegedeeld. Hij was al op weg naar de hoofdstad, zegt radio Brazzaville (Londen, (AP) 24.8).

DE OPMARS DER RUSSEN.

Drie grote legers trokken snel naar het hart van Roemenië. Zij kwamen uit Zuid-West Polen en Silezië en met frisse moed scheen zij voldoende energie te hebben grote doelen te bereiken. Het tweede Oekraïnse leger van Malinovsky heeft een enorm Roemeens gebied veroverd en trok op naar Galati, de feitelijke toegang tot de Roemeense hoofdstad en de olievelden, die hier een 125 km. vandaan liggen.

In het Noorden van de Karpathen hebben de Russen honderden Duitse wapenfabrieken buit gemaakt. De streek van Debica werd bevrijd (40 km. ten Oosten van Krakow). Ten Westen van Debica staken de Russen de rivier de Wistoka over en trekken thans in de richting van Tarnow, dat nog 30 km. verwijderd is. Tarnow ligt aan de Dunajec en is de laatste halteplaats naar Krakow.

In Bessarabië en Moldavië werden vele vierkante kilometers bevrijd. Zo o.a. het historische Akkerman (Cetatea Alba). Deze opmars zal de Duitse heerschappij in de Balkan kraken. Malinovsky heeft een stormachtige aanval in Moldavië gedaan en trekt door Vasliu (60 km. voorbij Iasi) naar Boekarest. Tolbukhin gaat naar Galati en de Zwarte Zee (Moskou, (AP) 24.8).

ELBEUF VEROVERD.

Elbeuf 40 km. van de zee, is door de Noordamerikanen veroverd. Hierdoor is een nieuwe val gemaakt voor de Duitsers. Dezelfde troep heeft ook Louviers genomen. Nadat de Seine bij Fontainebleau was overgestoken, werden twee nieuwe bruggehoofden gevormd in de richting van Duitsland. Bij Sens heeft men een opmars gemaakt van 25 km. in de richting van Troyes (Geallieerd hoofdkwartier, (AP) 24.8).

BORDEAUX VEROVERD.

De radio van Parijs maakte bekend, dat Bordeaux veroverd is door Geallieerde strijdkrachten en Franse vaderlanders (Londen, (AP) 24.8).

DE STRIJD IN NOORD-FRANKRIJK.

Het Geallieerde Hoofdkwartier heeft de verovering van Sens op de Oostelijke oever van de rivier Yonne bekendgemaakt, Pithviers en Etampes werden ook genomen. Ten Noorden van Dreux bewegen de Geallieerden zich in Noordwestelijke richting tussen de rivieren Seine en Eure. Bij een andere opmars naar het Noorden tussen Dreux en Verneuil werd Namancourt veroverd en men heeft een punt bereikt ten Noorden van St. André de l'Eure. Lisieux is veroverd door het Canadese leger, dat uit het Oosten oprukt naar de Seine. De Duitse achterhoede biedt geen georganiseerde tegenstand meer en de Duitse terugtocht kan welhaast een overijlde vlucht genoemd worden. Langs de kust werden Trouville en Pont l'Eveque bereikt na de verovering van Cabourg, Houlgate, Villiers sur Mer en Deauville. Generaal Majoor Elfertz, Bevelhebber van een Duits corps, werd gevangen genomen.

Het weer is iets beter en de Geallieerde luchtmacht werpt zich opnieuw op de vliedende Duitsers. 600 Tanks, voertuigen, locomotieven en wagons werden verpletterd in vluchten van de Seine-monding tot het gebied ten Zuiden van Parijs. 37 Vliegtuigen van de Luftwaffe, die zich lieten zien, werden neergeschoten. (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 23.8).

DE BRITSE VORDERING NAAR DE SEINE.

John Chester seint van het Britse front in Frankrijk:

Met samenpersing van de Duitsers in een val ten Zuiden van de Seine hebben de troepen van het Britse leger Rugles veroverd in een vordering van 6½ kilometer uit Laigle. Een zegsman in het Hoofdkwartier zeide, dat volgens ontvangen berichten de Britse troepen ook Glos-la-Ferrière bereikt hebben op 8 kilometer ten Noorden van Laigle, doch dit is nog niet officieel bevestigd. (Aan het Britse front, (AP) 23.8).

NOORDAMERIKANEN AAN DE ZWITSERSE GRENS.

Frank Brutto seint uit Genève: Noordamerikaanse troepen hebben Saint Julien aan de Zwitserse grens bereikt.

Volgens betrouwbare berichten zijn vooruitgeschoven eenheden aangekomen te Evian op 20 kilometer van St. Gingolph aan de Zwitserse grens. (Genève, (AP) 24.8).

Het nieuws van vandaag

De bevrijding van Parijs is blijkbaar de voorloper geweest van gebeurtenissen, die zullen leiden tot de uiteindelijke instorting van Duitsland. Op dezelfde dag, dat Parijs zichzelf bevrijdde, namen de Franse strijdkrachten in het Zuiden des lands de grootste stad op Parijs na: Marseille. En heden wordt door de radio van Algiers bekend gemaakt, dat Geallieerde strijdkrachten en Franse vaderlanders de grote havenstad Bordeaux aan de Golf van Biscaye eveneens hebben bevrijd. Het Duitse verzet in Frankrijk komt nu snel ten einde. In een bliksemsnelle opmars uit het Zuiden hebben de Noordamerikaanse troepen thans de grens van Zwitserland bereikt bij Saint Julien. Het bergachtige gebied, waardoor de opmars plaats vond, was reeds grotendeels bevrijd door de Maquis. Nu wordt gewacht op de intocht in Lyon, waar de vaderlanders blijkbaar reeds meester zijn. In Normandië zijn de Geallieerde legers intussen bezig een nieuwe val te maken voor het leger van Von Kluge.

De Noordamerikanen hebben in een tocht langs de Seine op 25 kilometer van de zee, waardoor de Duitsers, die nog ten Zuiden van de Seine zitten, waarschijnlijk geen kans meer zullen zien de rivier over te steken.

Behalve de bevrijding van Parijs, waarvan het nieuws over de gehele wereld, maar vooral in Zuid-Amerika een groot enthousiasme verwekte, is heden het uitermate belangrijk bericht te vermelden, dat Roemenië gekozen heeft uit de oorlog te treden. In een proclamatie van Koning Mihai werd de capitulatie aan de Russen bekend gemaakt. Men zal zich ook neerleggen bij de eisen der Geallieerden. Voorts zal men vechten tegen de Duitsers, indien deze de veiligheid van het land in gevaar brengen. Er is een nieuwe regering gevormd in Boekarest onder Generaal Konstantin Sanatescu. Julio Maniu, de oude leider van de oppositie tegen Antonescu, zit ook in het cabinet. Antonescu zelf schijnt naar Berlijn gesneld te zijn om zich onder de hoede van den Führer te stellen. In de Geallieerde hoofdsteden is nog geen bekendmaking gedaan omtrent de Roemeense overgave en het leger van Generaal Rodion Malinovsky, welks gewicht de Roemeense schaal deed overslaan aan de zijde der Geallieerden, zet de opmars voort. Algemeen wordt thans een capitulatie van Bulgarije verwacht, dat reeds de vorige week zijn verlangen te kennen gaf om uit de oorlog te treden. Het is duidelijk, dat deze de laatste dagen zijn van Hitlers Europa.

V . . . — WEST-END
DONDERDAG 7 en 9 p.m. — ZONDAG 4.30 p.m.
De spannende komedie
„GOOD LUCKE Mr. YATES" (LA INJURIA)
Claire TREVOR—Edgar BUCHANAN—Jess BARKER
Liefde en jaloersheid op de scheepswerven waar de Victorie schepen gebouwd worden.
f. 1.25—f. 0.75. Geen kinderen beneden 12.

De Congregatie der Fraters van Tilburg bij haar eeuwfeest van morgen.

Het zijn de oorlogsomstandigheden, die een nauwkeurig overzicht van de toestand der Congregatie der Fraters op de dag van haar eeuwfeest onmogelijk maken. Voor wat Nederland, België en Oost-Indië betreft, gaan de officiële gegevens niet verder dan 31 December 1938.

Op die datum bedroeg het totaal aantal fraters 1121, verdeeld over 41 huizen. Hiervan waren er 865 werkzaam in Nederland verdeeld over 27 huizen, 53 in België over 3 huizen, 73 in Curaçao over 4 huizen, 29 in Suriname over 2 huizen, 28 op Sumatra over 2 huizen (Padang en Medan) en 27 op Celebes over 3 huizen (Manado, Tomohon en Makassar).

Het totaal aantal leerlingen op die datum door de Congregatie onderwezen bedroeg 25932.

Overeenkomstig het doel der Congregatie wijden de leden zich aan de opvoeding en het onderwijs. Het grootste aantal der fraters-onderwijzers is werkzaam bij het lager onderwijs in parochie ULO-scholen. Daarnaast komt de verzorging en het onderwijs aan wees- en voogdijkinderen, blinden, doofstommen en niet normaal verstandelijk ontwikkelden. Overeenkomstig de bedoeling van den Stichter leiden de fraters ook een viertal internaten voor kinderen van meer gegoeden, speciaal voor hen die later hun studies voort willen zetten op de Bisschoppelijke seminaria voor het priesterschap. Naast de gewone schooltaak komt voor veel fraters het werk aan verschillende cursussen als: landbouw- en middenstands cursussen, handelsavondscholen, opleiding voor practijkdiploma's boekhouden, enz. Voor de opleiding van eigen leerkrachten beschikt de Congregatie over drie kweekscholen: twee in Nederland (Tilburg en Goirle) en één in België (Zonhoven). Ook het onderwijs aan de Bisschoppelijke Kweekschool te 's Hertogenbosch werd aan de fraters opgedragen.

Zo staat na honderd jaar het uiterlijke van de Congregatie voor ons. Om enig idee te geven van de groei zij vermeld dat op de 4 Jubilea het totaal aantal fraters respectievelijk was: 124 — 448 — 684 — 1121.

Over de innerlijke groei valt uit de aard der zaak moeilijker te spreken, vooral door iemand die zelf het voorrecht geniet lid te zijn der Congregatie. Bovendien is het ook niet nodig, want aan de vruchten kent men de boom.

Onze voorlaatste Superior Generaal beschreef na een twaalfjarige bestuursperiode die innerlijke geest als: „de geest van een Onderwijscongregatie die zich geestelijk, wetenschappelijk en onderwijskundig op peil wil houden; die door boek, brochure en tijdschrift, door het aangeven en bewandelen van nieuwe wegen op paedagogisch gebied, niet alleen wil volgen maar ook wil leiden en voorgaan". Geve, God dat het zo moge zijn.

Een der grootste mannen die Nederland in de vorige eeuw gekend heeft, Mgr. Joannes Zwijsen, is de stichter van de Congregatie der Fraters. Over de betekenis van Mgr. Zwijsen als strijder voor het vrije katholieke onderwijs, als eerste aartsbisschop van Utrecht na de herstelling van de Kerkelijke Hiërarchie, als organisator van de katholieke kerk in Nederland, als vredesbode tussen Oranje dynastie en het Brabantse volk, kan hier niet worden uitgeweid; er wordt slechts op gewezen om te laten zien, hoe een man met een overdadig gevuld leven nog tijd wist te vinden voor de verwerkelijking van een ideaal: voor het katholieke kind de katholieke school. Want Mgr. Zwijsen heeft niet zo maar enkel de stichting op zijn naam genomen, maar werkelijk aan medegewerkt, zijn geest en ideaal in de Congregatie trachten te verwezenlijken en hij gaf zich eerst rust, toen hij zijn Congregatie gevestigd wist door de Pauselijke goedkeuring van de Constitutiën die hij zelf had opgesteld. Dit gebeurde in 1870, toen hij bij gelegenheid van het Vaticaans concilie in Rome was, waar hij tijd en gelegenheden wist te vinden om de belangen van zijn Congregatie persoonlijk te behartigen.

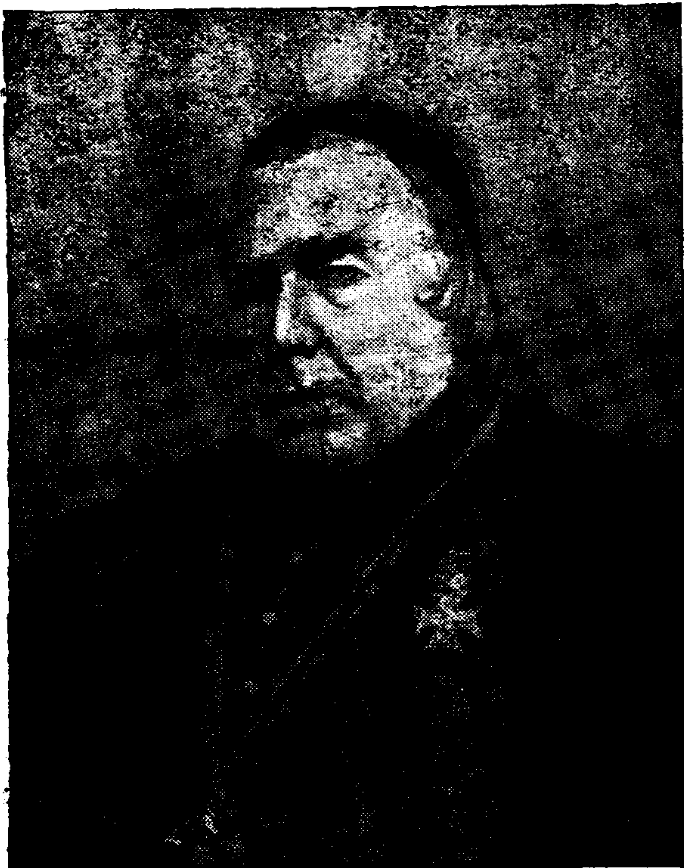
Op 25 Augustus 1844 begon een der drie postulanten voor de nieuwe Congregatie te Meersel (België) zijn noviciaat in het klooster der Trappisten. Hier ligt het eenvoudige begin. Kort daarop voegden zich de twee andere postulanten bij hem; een jaar later betrokken ze als fraters het ondertussen gereedgekomen Moederhuis aan de Locht (tegenwoordig Gasthuisstraat) in Tilburg.

Onmogelijk u de gehele verdere ontwikkeling te schetsen. Ik wil u nog slechts wijzen op enige omstandigheden die op de ontwikkeling een grote invloed hadden.

In 1832 had Mgr. Zwijsen als Pastoor van de parochie 't Heike in Tilburg, een congregatie van Zusters gesticht, die zich weldra in grote bloei mocht verheugen. In 1844 telde deze stichting reeds 200 leden. De financiële steun van deze Zusters stelde Mgr. Zwijsen in staat met de oprichting van een mannencongregatie te beginnen. Maar nauwelijks was hiervan iets bekend geworden, of er ontstond verzet: men richtte een adres tot den Koning om de uitvoering van zo'n stout plan te verhinderen. Die Koning was Willem II, die in de Belgische opstand Brabant en vooral Tilburg had leren kennen en waarderen en een grote hoogachting en vriendschap koesterde voor Mgr. Zwijsen. Persoonlijk ging de Koning de zaak in Tilburg onderzoeken en door zijn voorzichtig optreden wist de Stichter den Koning voor zijn zaak te winnen. Zeer terecht mocht frater Radulphus bij het bezoek van Prinses Juliana aan Scherpenheuvel er op wijzen hoe de Congregatie bij haar ontstaan de gelukkige gevolgen van de vriendschap tussen deze twee grote mannen had mogen ondervinden.

Mgr. Zwijsen was een groot mensenkenner. Met alle waarlijk grote mannen had hij gemeen, dat hij als het ware voelde, wat iemand voor hem waard was. Op 8 September 1846 installeerde hij als overste over zijn jonge congregatie Pater J. A. de Beer. Hem schonk hij zijn volle vertrouwen. En dat zijn keuze goed was geweest, bewezen de komende jaren. Van 1846 tot 1900 heeft Pater de Beer als Superior
De Congregatie der Fraters 3.
Generaal aan het hoofd van de congregatie gestaan: van 1846 tot 1870 krachtens de wil van den Stichter, na 1870 door de vrije keuze der fraters. Als we Mgr. Zwijsen den architect mogen noemen, dan is Pater Superior de Beer de uitvoerder. Hij wordt in de congregatie dan ook beschouwd als de tweede stichter en zijn aandenken is in hoge eer.

Aanvankelijk noemde de Stichter de leden der congregatie „broeders". Maar na de dood van den laatsten „frater van het Gemene Leven" van de stichting

MONS. JOANNES ZWIJSEN
Stichter van de Congregatie der Fraters van Tilburg.

van Geert Grote noemde hij hen fraters. Mgr. Zwijsen wild op die wijze de naam hunner instelling vereeuwigen door hem te geven aan de Congregatie die hij zelf gesticht had.

Reeds zult u hebben opgemerkt dat de congregatie ook priesters onder haar leden telde. De bedoeling van den Stichter was hierbij de geestelijke verzorging van de Fraters en de Zusters volgens de geest van de congregatie te verzekeren. In Rome veroorzaakte deze organisatie veel moeilijkheden en alleen de grote persoonlijke invloed van Mgr. Zwijsen en het feit dat hij kon wijzen op een analoog geval in Frankrijk, deed Rome over dit bezwaar heenstappen bij de Pauselijke goedkeuring der Constitutiën in 1870. Deze toestand heeft zich echter niet gehandhaafd. Waar het aantal fraters vrij snel toenam, bleef het aantal Paters steeds zeer klein: nooit kwam het boven de dertig. Daarom oordeelde Rome een splitsing gewenst. In 1916 werden de priesters ontslagen van hun kloostergeloften en opgenomen onder de geestelijkheid van het Bisdom; enkelen hunner traden in bij andere congregaties of orden. Het afscheid der Paters was hartroerend, hun aandenken zal in de congregatie steeds in ere blijven. Van 1916 af is de congregatie een instelling van leken-religieuzen. De eerste Frater Superior Generaal was Frater Radulphus, aan wien de moeilijke taak werd opgedragen voor de overgang te zorgen. Het aanbrengen der veranderingen in de Constitutiën, noodzakelijk geworden door de wijziging in de congregatie en de invoering van het kerkelijk wetboek van 1918, werd aanstonds ter hand genomen en vond zijn voltooiïng tijdens het bestuur van den derden frater Superior Generaal. In 1927 werden de gewijzigde Constitutiën pauselijk goedgekeurd. Eerbiedige hulde moet hier gebracht worden aan Zijne Eminentie Cardinaal van Rossum, die als Protector der congregatie met een waarlijk vaderlijke genegenheid het hoofdbestuur der congregatie bij dit moeilijke en gewichtige werk ter zijde stond.

Mgr. Zwijsen had een groot vertrouwen in de Goddelijke Voorzienigheid en dit vertrouwen weerspiegelt zich in de inrichting der congregatie. Overeenkomstig de voorschriften kunnen wij zeggen, dat geen enkel lid, geen enkele stichting is gezocht.

Iemand trachten over te halen lid te worden van de congregatie is uitdrukkelijk verboden; nieuwe stichtingen trachten te bewerken is tegen de voorschriften.

Wat er in de congregatie is, is er door en om God. Waar het biezonder onderwijs jaren geen of slechts weinig subsidie ontving, moest op andere wijze in de financiële behoeften worden voorzien. Na de opening van het weeshuis te Tilburg in 1846 werd hieraan door den Stichter een drukkerij verbonden, die nog bestaat onder de naam van „Drukkerij van het R.K. Jongensweeshuis te Tilburg" en die naast de geboden financiële steun ook onschatbare diensten bewezen heeft door haar talrijke schooluitgaven voor het katholiek onderwijs.

De opening van de eerste armenschool in Tilburg in 1850 werd kort daarop gevolgd door de stichting van „Huize Ruwenberg", een internaat voor kinderen uit de meer gegoede stand, gevestigd te St. Michielsgestel bij 's Hertogenbosch, welks baten de groeiende financiële lasten hielp dragen. Hetzelfde zien wij later zich herhalen op Curaçao, waar het Spaans college tot ongeveer 1900 een bron van inkomsten was die de opening van twee armenscholen mogelijk maakte. Dikwijls was de congregatie voor nieuwe stichtingen aangewezen op weldoeners.

Zo kwam het bekende blindeninstituut in Grave tot stand door de weldadigheid van Mgr. H. A. A. de la Geneste en zijn tante Henriette de la Geneste, die zelf blind was. 's Hertogenbosch, dankt zijn fratershuis en scholen aan de weldadigheid van Mejuffrouw P. D. Coppens, Goirle zijn school en kweekschool aan een eenvoudig man Thomas van Diessen, Curaçao werd in 1860 krachtig financieel gesteund door Mgr. Kieckens. Nog meer namen zouden genoemd kunnen worden: ze staan alle opgetekend in de kronieken der congregatie. Hun aandenken zal in de dankbare herinnering der fraters blijven voortleven.

Wat de verspreiding der congregatie over de wereld betreft, hierover wordt u ingelicht door het staatje aan het begin van dit artikel. Het overgrote deel der fraters is in Nederland geboren. Sinds 1919 heeft België zijn eigen kweekschool. Hoe groot het aantal Belgische fraters is, kan niet nauwkeurig worden opgegeven, maar gaat zeker niet boven de dertig.

Uit West-Indië kwamen tot nog toe twee fraters nl. één van Curaçao en één van Aruba. Suriname noch Oost Indië leverden tot nog toe eigen krachten. Voor wie dit mocht bevreemden verwijzen we naar hetgeen werd opgemerkt omtrent het „werven" van nieuwe leden. We wachten, hopen en God zal er in voorzien.

Sinds de Verenigde Staten in oorlog zijn is vrijwel alle contact met het Hoofdbestuur verbroken. De toestand van de congregatie sinds de bezetting van Nederland is ons onbekend. Wij weten dat enige fraters (5 à 10) zijn opgepakt als gijzelaars, dat enige huizen geheel of gedeeltelijk in beslag zijn genomen. Voor de rest is alles duister.

Moge God de congregatie sparen. Daarvoor vragen wij aan onze geloofsgenoten een gebed op 25 Augustus.

Een Frater van Tilburg.

UIT DE PERS.

DE CURACAOSE KATHOLIEKEN.

„Knickerbocker" van 14 Augustus jl. schreef over de Katholieken en de regering naar aanleiding van het telegram der Curaçaose R.K. Partij aan Gerbrandy o.a.:

„Op zichzelf achten wij het, principieel een gelukkig feit, dat de Curaçaose Katholieken zich tot spreekbuis maken van de Katholieken in Nederland. Solidariteit en collegialiteit zijn — breed gezien — altijd verheugend en verheffend. Daarom wagen wij het zelfs te betreuren, dat niet reeds eerder de Katholieke partij in Curaçao zich heeft doen gelden. Wanneer zij erkend ware (door de Nederlandse publieke opinie buiten Nederland) als — tijdelijk en informeel — vertegenwoordigster der Katholieke Staatspartij in Nederland, dan zou dit invloed gehad kunnen hebben op andere daden en beslissingen van „Londen". Wij ontveinzen ons niet dat zulk een erkenning niet gemakkelijk zou zijn geweest, daar de Curaçaoënaars zonder mandaat van, en zonder voeling met hun partijgenoten in het bezette vaderland zijn. Niettemin bezitten zij enige voormannen van zulke politieke scholing — met name Dr. M. F. da Costa Gomez en de heer J. H. Sprockel — dat het prestige der Curaçaose Katholieke partij dit bezwaar had kunnen overwinnen.

Maar ook afgezien van deze goede factor van solidariteit, kunnen wij onze instemming met inhoud en strekking van dit telegram betuigen.

Men behoeft zelf geen Katholiek te zijn om het ongewenst te achten, dat een volksgroep, die meer dan dertig procent der zetels in de Staten-Generaal bezette, toen deze Staten-Generaal nog in de gelegenheid was het volk te vertegenwoordigen, thans geheel niet in de Nederlandse regering is vertegenwoordigd. Wij kunnen het niet anders zien dan als een eis van eenvoudige rechtvaardigheid en elementaire democratie, dat dit wél het geval zij.

Wanneer men ons zou toevoegen, dat het niet mogelijk was de Katholieken mede te krijgen voor de plannen en het programma van het cabinet, dan zouden wij antwoorden, dat het — nu méér dan ooit — zaak ware een regeringsprogram te bezitten, waarmede ook de Katholieken zich — in grote lijnen — kunnen verenigen. Want juist nú is een nationaal cabinet, in de ruimste zin van dit hoog begrip, een dringende eis des tijds.

Het zijn deze overwegingen, die bij ons opkomen bij het lezen van het telegram der Curaçaose Katholieken.

Elementaire overwegingen.

Wanneer men ons toevoegt: „maar deze zaak is zo eenvoudig niet; ge weet niet wat hier achter steekt" — dan antwoorden wij: „stelt ons dan in kennis van deze détails en vertelt ons wàt er achter steekt; de vrije Nederlandse pers en de Nederlandse openbare mening — zowel buiten, als in Nederland — hebben recht hierop."

Dit is een eenvoudige eis van eenvoudige democratische beginselen.

Nu zelfs meer dan ooit."

INGEZONDEN.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

ONTSLAG AANGEVRAAGD

Naar aanleiding van de bekendmaking in de Amigoe van Maandag, 21 Augustus 1944, inzake mijn ontslagaanvrage als bestuurslid van de Curaçaose Voetbalbond, deel ik hierbij mede, dat het niet om een ontslagaanvrage, maar om een ontslagneming gaat.

Voor diegenen, die in de mening verkeren, dat mijn ontslag in verband staat met het „conflict" tussen de C.R.K.S.V. „Jong Holland" en het C.V.B.-Bestuur, kan ik mededelen, dat dit niet het geval is.

Nu ik toch de naam „Jong Holland' gebruikt heb, kan ik hieraan nog toevoegen, dat deze quaestie tussen het Bestuur van Jong Holland en het C.V.B.-Bestuur geregeld zal worden.

De in de Amigoe van Donderdag, 17 Augustus 1944 gebruikte woorden, zoals „achterbaks" en „kleinzielig" zijn voor het C.V.B.-Bestuur toch geen aanleiding om hierop te reageren.

In ieder geval hekel ik dergelijke „fraaie" krachttermen.

Een herhaling van een geval van enkele jaren geleden zal ditmaal niet plaats vinden. De vuile was behoeft niet buiten te worden opgehangen. Mocht „Jong Holland" dit wel wensen, ook al doen eventueel anderen dit voor genoemde vereniging, dan moet zij dit zelf weten, tenslotte gaat het dan om haar naam.

Rest mij alleen nog de volgende opmerking:

„Indien men prat wil gaan op zijn rechten, dan vergete men echter niet, dat hiertegenover ook plichten bestaan".

J. C. Viejou.

Naschrift: Persoonlijk bevestigde de Heer Viejou ons zijn ontslagaanvrage.

Wat de woorden **achterbaks** en kleinzielig betreft zouden wij willen vragen:

a) Of het niet achterbaks is als men eerst de spelers verhoort, hun voorlopige schorsing intrekt, hen laat gaan en zonder hun iets mede te delen achteraf een straf oplegt;

b) Of het niet kleinzielig is den spelers de kans te ontnemen de eer van hun land te helpen verdedigen omdat zij niet tijdig waarschuwden aan een wedstrijd deel te kunnen nemen wegens naderhand grondig bevonden redenen.

SURINAME

BRONS NAAR CAYENNE.

Zijne Exelentie Mr. Jan C. Brons, waarnemend Gouverneur van Suriname zal een beleefdheidsbezoek aan Frans Guyana brengen. Hij vertrekt a.s. Donderdag.

3 LEDEN CARAIBISCHE ONDERZOEKINGS-COMMISSIE.

De waarnemend Gouverneur van Suriname, Mr. Jan C. Brons, heeft drie nieuwe leden benoemd in de afdeling-comités van de Caraibische onderzoekingscommissie. Dr E. A Wolff is benoemd als vertegenwoordiger in het Comité voor volksgezondheid, Dr.F. E. Heestermans in het Comité Wouw in het Comité voor Openbare Werken, terwijl tot nu toe nog niemand is aangeduid als Surinaams vertegenwoordiger in het Comité voor Sociale Wetenschappen. Dr. Daniel Fernandez is reeds lid van de Landbouwafdeling en zal de besprekingen van Puerto Rico bijwonen; de heren Wolff en van Wouw wonen de eerste zittingen te Sint Thomas bij en de heer Heestermans zal deze maand nog de besprekingen op Trinidad volgen.

SURINAMER ONDERSCHEIDEN TE LONDEN.

Wij lezen in „De West":

De heer J. F. van Emden, Commissaris der Schutterijen, ontving bericht dat zijn zoon Ir. J. H. van Emden, die met de rang van luitenant ter zee 2de klasse dient bij de marine Vliegdienst, het vliegerkruis heeft verworven voor zijn praestaties boven bezet Europa.

Ir. van Emden was tot voor de uitreiking van de oorlog werkzaam bij het Landbouw Proefstation te Buitenzorg.

GEEN BUITENLANDSE LOTERIJEN MEER IN SURINAME.

„De West" schrijft:

Afgekondigd is de gewijzigde loterijverordening, waarbij o.m. bepaald wordt, dat buitenlandse loterijen verboden zijn, met ingang van 1 September a.s. Aan deze loterijen wordt een termijn gegeven van drie maanden voor afwikkeling van lopende zaken.

Het is bekend, dat een Surinaamse volksloterij in wording is.

NEDERLAND

KORT NIEUWS.

— Nederlandse troepen hebben bij een vurige achtervolging van de Duitsers in de Canadese sector van Normandië vele kilometers vooruitgang gemaakt over zeer moeilijk terrein.

— Zondag ontvingen de officieren van de Prinses Irene Brigade een telegram van Prins Bernhard, waarin Hij dankte voor de gelukwensen, die Hem ter gelegenheid van de verjaardag van Prinses Irene werden gestuurd en waarin Hij ook de hoop uitdrukte weldra de Brigade in Normandië te kunnen bezoeken.

— Men vreest, dat 4000 Nederlandse en Belgische Joden, die in een Littaus concentratiekamp bij de kuststad Kretinga landarbeid moesten verrichten, door de Duitsers vermoord zullen worden. Het Zweedse blad „Baltiska Nyheter" bericht, dat Littause landgenoten 600 Joden — waaronder ook Nederlanders — bevrijdden. Zij hebben zich bij de Littause strijdkrachten gevoegd.

— Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard verklaarde Zaterdag, dat Hij reden had om aan te nemen, dat Hij weldra Nederland zou terug zien. Hij sprak ter gelegenheid van de opening van een bloemententoonstelling te Londen. Hij was van plan per vliegtuig te komen, maar was op het laatste ogenblik verplicht per auto te vertrekken, verdwaalde en kwam te laat. Hij zeide: „Het spijt mij wel, dat ik mijn gezin niet heb kunnen medebrengen, maar het is nog in Canada. Maar ik geloof, dat wij weer gauw verenigd zullen zijn en dat ik dan in staat ben mijn land terug te zien."

— Prins Bernhard heeft zijn duizendste vlieguur als vlieger afgelegd.

— Het sluikblad „Ons Vrije Nederland" deelt mede, dat de Duitsers een order hebben uitgevaardigd voor de bewoners van Schouwen Duiveland om een verklaring te tekenen waarin het heet: Ik beloof, dat ik in geval van vijandelijke actie nabij of op het eiland, mij zal onthouden van alle daden, die den vijand begunstigen, dat ik geen enkele daad van sabotage zal plegen. Ik weet dat ik, wanneer ik zo niet handel, blootgesteld ben aan de strengste straffen, de dood inbegrepen. Ik weet dat het plunderen van ontruimde huizen gestraft wordt met de dood. Ik beloof dat ik mij ter beschikking houd om werk te verrichten voor de plaatselijke bevelhebber van het Duitse leger.

Hoeveel handtekeningen de Duitsers bijeen hebben kunnen krijgen wordt door het blad niet gemeld.

— De situatie langs de Seine-baai waar de Nederlanders en Belgen die met de Canadezen strijden en snel naar het Noordoosten oprukken, is zeer goed.

De Geallieerden trekken op langs de kust en waar nog punten van verzet zijn, laat men deze liggen en zondert ze af. Alle steden en dorpen tot Deauville zijn geheel van den vijand gezuiverd en het Canadese commando heeft 6000 gevangenen gemaakt.

— Wij hebben reeds eerder medegedeeld dat de Nederlandse regering in de Scheepvaart-raad een sectie voor de kustvaart had gevormd. Deze sectie is als volgt samengesteld: G. Alberts, F. Drijfhout, O. Nobel, G. de Ruyter en J. J. Hammerstein, die tot secretaris der sectie werd benoemd.

Wij ontvingen

Volgt Mij, no. 3, bevat na een verslag over de installatie van de Groep, verder een ander aardig verslag over het bezoek der redacteuren aan onze eigen redactie. Inderdaad, deze redacteuren zijn pientere knapen; zij gaan bij de kranten neuzen om copie te krijgen en te vragen hoe het moet.

Behalve allerlei ander verenigingsnieuws is een belangrijk bericht, nl. **dat Schout bij Nacht Karel Doorman nog in leven is en krijgsgevangen is door de Japanners.** „Volgt Mij" heeft er geen officiële bevestiging van.

HOE KAN U NIEUWE KRACHTEN WINNEN EN UW BLOED VERRIJKEN?

Indien U zich uitgeput gevoelt — terneergeslagen — indien U slapelooze nachten heeft — geen energie, last van zenuwen, geen eetlust — heeft U direct Ferrizan noodig.

Dikwijls voelt U het verschil binnen 3 dagen — Uw vrienden merken het op.

De eetlust keert terug — U voelt werkelijk de drang om te eten. U wordt minder zenuwachtig — het werk gaat gemakkelijker — U slaapt gezond.

Ook vrouwen en mannen die teekenen vertoonen van vroegtijdige bloed en zenuwuitputting dienen een flesch van dit schitterende versterkingsmiddel aan te schaffen — een nieuwe geconcentreerde vorm van ijzer dat U opbouwt en een nieuw mensch van U maakt.

Ferrizan is in iedere apotheek verkrijgbaar.

CIRCUS - "ATAYDE"

HEDEN — DONDERDAG 24 AUGUSTUS
2 GROOTE VOORSTELLINGEN 2
Middagvoorstelling om 6.00 P.M. — Avondvoorstelling om 9.00 P.M.

18 verschillende nummers op elk programma! w.o.
MR. SCHWEYER
met de 10 Afrikaansche Leeuwen
HEDEN VOOR 'T EERST OP CURACAO!
"DE GROOTE SALVATHY"
met
De BOL DES DOODS
De waaghaals - motorfietser, die met een snelheid van 120 K.M. per uur de "loop-in-the.loop" ten uitvoer brengt!
SUPER ATTRACTIE 1944.

ELKEN DAG - VAN 'S MORGENS AF - TENTOONSTELLING VAN DE DIEREN.
Entree............ Fl: 0.50

SPOEDIG!
"TRUXZON" de Gorilla!

Attentie ! Attentie !

Wij maken het geachte publiek hiermede bekend dat gedurende de voorstellingen van het Circus Atayde in den koraal van V. Wilpen koude dranken verkocht zullen worden.

CINELANDIA

Donderdag 24 8 PM — Vrijdag 25 8 PM

Een premiere van HOOG GEHALTE!
PAT O'Brien — ROBERT Ryan — RUTH Warrick
in
R. K. O.'s machtig, ontroerend drama;
„The Iron Major"
De geschiedenis van een man met een
ONTEMBAAR KARAKTER
Op aangrijpend-reëele wijze ziet U
zijn worstelingen . .
zijn opofferingen . .
zijn ontberingen . .
ter verdediging van zijn idealen!
—o—
Een grootsch drama van den huidigen tijd!
—o—
fl. 1.25—fl. 0.75. Geen kinderen.

Zaterdag 26: Nog een groote premiere:
„Johnny come Lately"
(„Altijd een heer"
met den grooten acteur
JAMES CAGNEY.

ROXY-THEATER

HEDEN: 7 PM
GINGER ROGERS — RAY MILLAND
in
de kostelijkste klucht welke „Paramount" OOIT op 't doek bracht:
„The Major and the Minor"
Ginger Rogers in haar GROOTSTE ROL!!
De groote vraag, waarvoor RAY MILLAND zich geplaatst ziet:
IS ZIJ EEN KIND . . . OF DOET ZE MAAR ALSOF?
fl. 1.25—fl. 0.75. Geen kinderen.

HEDEN: 9 PM
Een waar festijn van muziek . . vroolijkheid . . . humor . . .
OM DEN AARDBOL!!
KAY KYSER EN ZIJN BAND
MISHA AUER-JOAN DAVIS
MARCY Mc. Guire
en de unieke komieken
Wally Brown en Alan Carney
in
„Around the World"
Een echt gezellige film voor een ECHT GEZELLIGE AVOND
fl. 1,25—f. 0,75. Geen kinderen.

GEVRAAGD VOOR DIRECT:

Vrouwelijke Administratieve Kracht
Zelfstandig kunnende werken.
HOOG LOON!

Brieven onder letter Q. Administratie Amigoe.

Publieke Verkooping.

Op **Vrijdag 1 September a. s.** des voormiddags om **9.30 uur** zal in het woonhuis no. 8 aan den Weg naar landhuis Groot Kwartier alhier, vroeger bewoond door Overste L. Langeveld, wegens vertrek aan den meestbiedende worden verkocht: een completen inboedel, waaronder ameublementen, piano, radio, ijskast, tapijten en keukeninventaris.

De goederen zijn te bezichtigen **Woensdag 30** dezer van **10—12 uur.**

Mr. S. W. van der Meer
wnd. notaris.

De vrouwen van Frankrijk vechten al even hard als de mannen om hun land van den vijand te zuiveren, zoals zij thans met Parijs hebben gedaan. Deze Franse vechtsters, met handgranaten aan de gordel, praten op een straat in Guincamp (Bretagne), waar zij dienen als gidsen en verkenners voor de Geallieerde troepen.

Buitenland

EEN COMMUNIQUÉ VAN KOENIGS. HOOFDKWARTIER.

Het Hoofdkwartier van Generaal Pierre Koenig heeft het volgende aanvullingscommuniqué uitgegeven over de bevrijding van Parijs: „Na de orders voor een algemene opstand op 19 Augustus braken overal gevechten uit. De Duitsers trokken over de straten met tanks en vuurden op de menigten waardoor vele burbers gedood werden. Zeer spoedig woedden guerrilla-gevechten in de gehele stad. Biezonder hevige gevechten vonden plaats in de gebieden van het Hotel de Ville (het Stadhuis), het Ile de Cite tussen de Place St. Michéle en het Panteon, tussen de Place Denfort Rochereu en Gobelin, tussen Port d'Orleans en de Universiteitsstad, tussen de Place de la Republique en het Coré de l'Est. In de eerste dagen van de strijd werd een dozijn zware tanks vernield en meer dan duizend gevangenen genomen alsook een grote hoeveelheid wapenen waaronder anti-tankkanonnen. Gedurende de volgende nacht van de Zondag trok de vijand zich terug uit bepaalde stellingen. De Duitse Commandant opende de onderhandelingen voor een wapenstilstand en bood aan de Franse strijdkrachten van het binnenland te erkennen als oorlogvoerenden. In een gevecht op Zondag en Maandag vernielden 400 patriotten die zich hadden ingegraven in de Boulevard St. Michèle, 10 tanks, 4 pantserwagens, 21 vrachtwagens en 17 andere auto's. Zij branden de Duitsers hevige verliezen toe." (Londen, (AP) 24.8).

DE VIERING IN ALGIERS.

Bij ontvangst van het nieuws omtrent de bevrijding van Parijs in Algiers werd de stad behangen met vlaggen en de kanonnen afgevuurd. 's Avonds om 18 uur werden alle publieke en particuliere kantoren gesloten, de kerkklokken werden geluid, artillerie-salvo's afgevuurd, sirenes geloeid en muziek gespeeld door militaire bands die door de straten marcheerden en nationale liederen speelden. (Algiers, (AP) 23.8).

ENTHOUSIASME IN ZUID-AMERIKA.

door

E. L. ALMEN.

De bevrijding van Parijs heeft aanleiding gegeven tot de grootste demonstraties, die de Zuidamerikaanse hoofdsteden blijkbaar beleefd hebben sedert de wapenstilstand aan het einde van Wereldoorlog I. Buenos Aires, dat Parijs beschouwt als zijn geestelijke moeder, had bovendien nog genoeg enthousiasme over voor een tweede meer formele viering heden. Van het mele viering heden. Van het ene eind van het werelddeel tot het andere veroorzaakte het nieuws dat Parijs den indringer verjoeg ogenblikkelijke uitingen van vreugde van den man op straat en in de meeste landen gaven de staatshoofden op formele wijze hun tevredenheid te kennen. De emotionele uitbarsting nam een ongewone omvang aan in Argentinië, de enige republiek op het Westelijk Halfrond, welke geen lid is der Verenigde Naties. De bevrijding van Parijs verwekte geen commentaar van officiële kringen, doch het publiek reageerde op een wijze, welke geen twijfel overliet over zijn sympathie voor Frankrijk. Op de Plaza Francia omarmden en kusten vreemdelingen elkaar met onbegrensde vreugde.

Spontane parades en betogingen duurden tot laat in de nacht in Buenos Aires en de uitgelaten menigten zowel in de hoofdstad als de steden in het binnenland, maakten van de gelegenheid gebruik om haar sympathie voor de democratie en Frankrijk tot uiting te brengen. „Viva Francia, Viva Democracia" kon men horen roepen en af en toe ook „Argentina si, nazis no."

Er vonden kleine botsingen plaats met nationalistische groepen, doch deze werden spoedig opgebroken door de politie. De Franse driekleur met het Kruis van Lotharingen verscheen op vele gebouwen in de binnenstad en cocardes met de Franse kleuren werden door velen gedragen.

Het personeel van een belangrijk avondblad staakte het werk om de Marseillaise te zingen. De beurs hield een minuut stilte als huldebetoog en de pers schreef begeesterde stukken, waarin de bevrijding van de Lichtstad geloofd werd.

In Montevideo ging President Juan Amezaga voorop bij een parade van uitgelaten burgers en sprak hij tot duizenden personen, die op het plein der Bevrijding saamgestroomd waren.

Franse, Noordamerikaanse, Britse en Russische vlaggen tooiden de stad en de Gouvernementskantoren waren des namiddags gesloten. De Minister van Buitenlandse Zaken Serrato zeide, dat de herovering van Parijs „een overwinning voor de democratie betekent en de herrijzenis van Frankrijk".

Duizenden Chinezen liepen in optocht naar het Plein van de Constitutie te Santiago voor het Presidentspaleis waar sprekers de bevrijding van de Franse hoofdstad verwelkomden. President Juan Antonio Rios verklaarde, dat het succes van het Franse volk een „terugeising is van de nationale vrije wil tegen de arbitraire en ongewettigde onderwerping. Ik groet het volk van Parijs en Frankrijk in naam en als leider van de Chileense democratie", zeide hij.

De Chileense Senaat ging uiteen na hulde te hebben gebracht aan het Franse volk. President Hanuel Prado van Peru zond een boodschap aan President Roosevelt, Koning George en De Gaulle met de gelukwensen namens het volk en de regering van Peru en verklaarde, dat de bevrijding van Parijs een diepe voldoening heeft gegeven aan de Amerikaanse republieken. In de berghoofdsteden La Paz, Bogota, Caracas, Quito en in Rio de Janeiro aan de andere zijde van het continent werd de bevrijding van Parijs enthousiast begroet door het publiek en regeringsautoriteiten (Buenos Aires, (AP) 24.8).

STRIJD IN BELFORT.

Wade Werner seint uit Londen:

De radio van Algiers meldde, dat de Franse Maquis en de Duitsers in gevecht gewikkeld zijn in Belfort waarheen Pierre Laval ging uit Vichy met zijn ministers om de nieuwe zetel van zijn naziegezinde regering te vestigen. Zwitserse berichten zeiden, dat de Duitsers 20.000 tot 30.000 manschappen van het Franse binnenland brachten naar Belfort om er een ontsnappinspoort naar Duitsland open te houden en een houvast te bewaren op het Franse grondgebied voor Laval. Er worden ook hevige gevechten tussen de vaderlanders en de bezetters gemeld uit Bellegarde in Zuid-Frankrijk beide partijen werden er versterkt. In Parijs zou de strijd — Volgens de Zwitserse radio — „met het uur in hevigheid toenemen" terwijl Noordamerikaanse pantserstrijdkrachten in de voorsteden porren (Londen, (AP)

DE 12e SS-DIVISIE. UITGEROEID.

De Duitse 12e SS élite-tankdivisie, welke er door de Geallieerden van beschuldigd wordt 19 gevangen Canadese soldaten te hebben vermoord kort na het begin van de invasie, is volkomen vernietigd in de slag van Normandie. Een Canadese staf-officier zeide: „Indien er thans een 12e SS-divisie aan het front is kunt gij er zeker van zijn, dat die een geheel nieuwe is omdat de oorspronkelijke volkomen uitgeroeid werd in de slag welke leidde tot de val van Falaise". De divisie verdween daar in de val langs de wegen, die in Zuidelijke richting leiden naar Trun waar de Duitsers verschrikkelijke verliezen leden in pogingen om te ontkomen. (Met het Canadese eerste leger in Frankrijk, (AP)

MARSEILLE BEVRIJD.

Officieel wordt door het Geallieerde Hoofdkwartier te Rome bekendgemaakt, dat Marseille bezet is door de Franse troepen. Frankrijks grootste stad op Parijs na werd genomen zonder grote strijd. De Franse troepen van het 7e leger, die de laatste ontsnappingsroute uit Marseille doorsneden, hebben de oevers van het Lac de Berre bereikt, de grote inham aan de Middellandse Zeekust ten Noord-Westen van Marseille. De troepen hebben zich zelfs verspreid tot de Zuidelijke oever ervan in de omgeving van Martiges. (Rome, (AP) 23.8).

PERPIGNAN BEVRIJD.

De radio van Algiers deelde mede, dat Perpignan bevrijd is door de Franse strijdkrachten van het binnenland. (Londen, (AP) 24.8).

MET DE NEDERLANDSE TROEPEN IN FRANKRIJK.

door

Robert Kiek.

Dinsdag trok ik Deauville binnen met de voorhoede van het Nederlandse grof geschut, dat tijdelijk is ingedeeld bij de Britse en ik haalde mij bijna de dood op het lijf door mijn ijver om er bij te willen zijn, toen de Duitsers een laatste wanhopige poging deden om de stad weer in te nemen. Een van hun mortierprojecielen overdekte onze „jeep" met bomscherven. De beide zitplaatsen van de auto, waar de pers een plaats in had gevonden, werden doorboord, evenals mijn camera. De fotograaf Hendrik Jansen uit Londen, luitenant Hendrik Snoek uit Carambehy, de chauffeur Pat O'Hagan uit Canada en ikzelf reden Deauville binnen, begerig om de eerste geallieerde „toeristen" te zijn.

De Engels-Nederlandse artillerie trok vóór de andere troepen Deauville binnen. De Nederlanders en Belgen volgden met het eerste Canadese leger, dat langs de kust optrekt en snel na het bezetten van Cabourg en Houlgate Deauville bereikte. De terugtocht van de Duitsers is nu een vlucht geworden.

Terwijl de Nederlandse artillerie een vooruitgang maakte van 35 km. ging het Nederlandse voetvolk verder met de zuivering van de moerassige streek.

Luitenant Anton Herbrink, een Gelderlander, die het bevel voerde over een voorhoede van het voetvolk werd door een scherpschutter belaagd. Toen deze laatste schoot liet de officier zich vallen en bleef voor dood liggen. Toen de Duitser echter uit zijn schuilhoek kwam, werd hij door den luitenant neergeschoten.

Maandag trok ik met de Nederlandse artilleristen op om een vooruitgeschoven observatiepost te vinden, van waar onze officieren de Duitse stellingen zouden kunnen overzien en het vuur richten. De commandant, kapitein J. A. Risseeuw uit 's Gravenhage verwachtte dat wij een 15 km. zouden oprukken, maar in plaats daarvan trokken wij van 's morgens vroeg tot 's middags vier uur, omdat de Duitsers steeds verder vloden.

Het Nederlandse grof geschut had een zeer actieve week. 1400 salvo's werden gedurende één dag gelost. Op deze tocht door een van de mooiste streken van Frankrijk werden wij langs de tientallen kilometers lange weg gegroet door inwoners van de dorpen, die weliswaar geen brood meer hadden, maar hun laatste flessen cider, cognac en calvados schonken en ons bloemen, eieren en tomaten gaven.

IN DE RHONE-DELTA.

Noordamerikaanse mobiele colonnes trokken dieper het dal van de rivier de Durance in in haar opmars tegen verspreide Duitse weerstand. Intussen begonnen de Fransen de krijgsgevangenen van het bevrijde Marseille te sorteren, terwijl zij wachtten op de overgave van Toulon, waar de verdedigers practisch zelfmoord plegen. Door op te trekken voorbij Salon zitten de geallieerden thans in de Rhône-delta met Arles en de Rhône op een afstand van 32 km.

Het eiland Porquerolles, waar een Duits garnizoen lag, heeft zich overgegeven aan een Noordamerikaanse kruiser. [Porquerolles is een van de Hyeren, vijf kleine eilandjes in de buurt van Toulon; Porquerolles is het voornaamste en een vesting — Red.]

Ook Annecy (een eind in de richting van Génève) zou volgens de Zwitserse radio bereikt zijn na een vlotte mars van 85 km. van Grenoble. Annecy ligt 25 km. van Lyon (Londen, (AP) 24.8)

RONDOM MOUNTBATTEN.

Mountbattens hoofdkwartier te Kandy (Ceylon) deelt mede, dat de geallieerde troepen de langzaam terugtrekkende Japanners achterna zitten langs de Tiddimweg. Contact met den vijand werd verkregen op 15 km. binnen Birma. Geallieerde vliegtuigen hebben tien rivierschepen vernield en zes beschadigd bij Kalew in de vallei van de Chindwin (Ceylon, (AP) 24.8).

ROOSEVELT OVER DE STEUNVERLENING.

De volgende brief werd door President Roosevelt gezonden aan het Noordamerikaanse Congres samen met het 16e rapport over de steunverlening aan Geallieerde naties:

„Overeenkomstig de wet leg ik u het 16e rapport over de verrichtingen onder de steunverlening voor. De voorraden en diensten, die aan de Geallieerden geleverd werden gedurende de drie maanden eindigend 30 Juni 1944 hebben 405 millioen dollar aan geldswaarde bedragen. In het geheel is onder de leen-pacht wet tot een bedrag van 28 milliard 270 millioen dollar aan steun verleend. Drie jaren geleden waren de agressoren van de as goed op weg om de wereld te overheersen. De Verenigde Staten waren zelf in ernstig gevaar. Thans gaan de Verenigde Naties gestaag voort over de wegen die leiden naar Berlijn en Tokio. In de voorbereiding en uitvoering van de machtige offensieven, welke wij thans gezamenlijk voeren met onze bondgenoten heeft de steunverlening haar belofte vervuld. Elke dag dat de mannen van ons leger en onze vloot de slag ingaan wordt van de steunverlening op doeltreffende wijze gebruik gemaakt in de gemeenschappelijke zaak door de dappere mannen van andere Verenigde Naties.

Door de steunverlening is de volledige macht van de Noordamerikaanse productie in werking gesteld tegen onze gemeenschappelijke vijanden door de millioenen strijders van onze bondgenoten. Door de steunverlening worden onze oorlogsproducten gebruikt door de Geallieerden om onze vijanden te vernietigen en hun nederlaag te bespoedigen. Wij moeten geen verzwakking toestaan in dit systeem van bevoorrading om de uiteindelijke overwinning een enkele dag uit te stellen of onnodig het leven van een Noordamerikaansen jongen te verliezen. Tot de onvoorwaardelijke overgave van Japan zowel als Duitsland moeten wij het leen-pacht programma voortzetten op een schaal welke nodig is om de gezamenlijke stootkracht van alle Verenigde Naties tegen onze vijanden zo overweldigend en zo doeltreffend mogelijk te maken. Wij weten thans, dat door onze krachten te verzamelen wij de dag van de zekere overwinning kunnen bespoedigen. Wij weten ook, dat slechts door onze eenheid te handhaven wij een rechtvaardige en duurzame vrede kunnen verzekeren" (Washington, (AP) 23.8).

GEBIED VAN WENEN GEBOMBARDEERD.

Hevige luchtgevechten woedden over Oostenrijk toen verschillende honderden Noordamerikaanse zware bommenwerpers en escorterende gevechtsvliegtuigen zich een weg baanden door de grote strijdkrachten van Duitse jagers om militaire installaties te Wenen te bombarderen voor de tweede opeenvolgende dag. Een biezonder krachtige vijandelijke tegenstand werd ondervonden boven Markersdorf waar een vlieghaven is. Markersdorf ligt op 72 km. ten Westen van Wenen.

Een aantal vijandelijke vliegtuigen werd er neergeschoten. De luchtstrijdkrachten van de 15e luchtmacht hebben ook de spoorbruggen over de rivier de Po bij Ferrara gebombardeerd. De Noordamerikaanse Mitchells die steeds dieper boven Frankrijk doordrongen vielen spoorbruggen aan in de buurt van Lyon terwijl andere vliegtuigen de methodische verwoesting van rollend materiaal voortzetten in het Zuiden van Frankrijk (Rome, (AP) 23.8).

CURAÇAO

TELEGRAM AAN DE GAULLE.

Het Comité Pro France Combattante te Curaçao heeft ter gelegenheid van de bevrijding van Parijs het volgende telegram gezonden aan Generaal Charles de Gaulle:

„Nouvelle libération Paris reçue avec joie inouie pavillons hissés Heureux avoir pu coopérer avec votre mouvement et votre gouvernement nous réjouissons qu' avec aide nations unies ayez tenu votre parole de recouvrer pour la France sa liberté et sa grandeur. En avant Vive la France!"

De vertaling hiervan is als volgt:

„Het nieuws over de bevrijding van Parijs hebben wij ontvangen met ongekende vreugde en de vlaggen zijn gehesen. Blij met Uw beweging en Uw regering te hebben kunnen samenwerken verheugen wij ons erover, dat met de hulp der Verenigde Naties Gij Uw woord hebt kunnen houden om voor Frankrijk zijn vrijheid en grootheid te herwinnen. Vooruit. Leve Frankrijk!"

WIE IS DE GEUKKIGE?

1e prijs	....	4014
2e prijs	....	13143
3e prijs	....	3131
4e prijs	....	5199

JUBILEA-KLOOSTERFEEST.

Zondag 27 Augustus aanstaande hopen de Zusters Marie Xaveria, Cornelia Marie en Maria haar zilveren kloosterfeest te vieren in het St. Anthoniusgesticht te Pietermaai. Gelegenheid om de jubilerende Zusters te feliciteren bestaat na de Hoogmis tot 11 uur en voor de geestelijkheid de gehele dag.

— **In Londen** verwacht men dat de Bulgaren binnen 48 uren het voorbeeld van de Roemenen zullen volgen en uit de oorlog treden, hoewel de Duitsers wanhopige pogingen doen dit te voorkomen.

— **De Zwitserse** radio maakt bekend in een bericht uit Boekarest, dat Roemeense troepen gisteravond begonnen zijn Transsylvanië binnen te rukken.

— **De radio** van Moskou heeft een oproep gericht aan het Duitse volk om zich „ogenblikkelijk over te geven of vruchteloos te vechten op uw grondgebied tot uw volledige ondergang".

— **Er is geen** bevestiging gegeven door het Geallieerd Hoofdkwartier van een nieuwe landing in het gebied van Bordeaux. Het gehele gebied ten Zuiden van Parijs tot de Spaanse grens wordt thans beschouwd als „Geallieerd" met uitzondering van enkele Duitse garnizoenen. dien mettertijd zullen worden opgeruimd.

Zo ziet St. Lô er thans uit, in vogelvlucht gezien. De vernieling van de stad is grondig. De naam St. Lô is genoemd naar St. Laudus, die Bisschop van Coutances was van 528 tot 568. (Paus Julius II was gedurende de jaren 1476—'77 ook Bisschop van Coutances). De oude cathedraal van St. Lô is niet ontkomen aan de vernielingen. Parijs is — naar het schijnt — grotendeels gespaard gebleven.

Aan allen, die blijk gaven van belangstelling bij het vertrek van ondergeteekende en familie, hartelijken dank en, ook aan hen van wie geen afscheid kon worden genomen, tot weerziens.

W. L. Harmsen

Aruba, Augustus 1944

SLAGERIJ BOOI

Aan de klanten wordt mede gedeeld dat Telefoon 2081 wegens werkzaamheden aan de cables stopgezet is tot nadere orde.

De bestellingen kunnen daags te voren op 1929 opgegeven worden.

Naam: Braulio L. Booi
adres: Hoogstraat 41.

Departement van Onderwijs en Volksontwikkeling

Bij bovengenoemd Departement kunnen geplaatst worden:

1 bediende voor de leeszaal
1 werkster

Gegadigden gelieven zich te vervoegen bij het nieuwe kantoor op het Van Walbeeckplein.

WATERVATEN.

In houd 220 Liter. - Speciale constructie.
Levering door den plaatselijken Handel.

N. V. Van Leer's Vereenigde Fabriekieken.

Onze Regering in discussie.

In het Londense tijdschrift: „The New Statesman and Nation" verscheen het volgende artikel, dat tevens een illustratie is van de persvrijheid in Engeland:

Nu he vooruitzicht van de Duitse nederlaag dichterbij komt wordt het vraagstuk van de toekomstige regeringen van de bevrijde landen actueler en dringender. Verdeeldheid tussen de verzet-bewegingen in de bezette landen en de uitgeweken regeringen hier is reeds sedert geruime tijd gebleken. Hellas en Joegoslavië bijvoorbeeld was het een openlijke en acute politieke tegenstelling.

De positie evenwel van de landen aan de Westelijke zeekust van het vasteland is nog niet veel besproken in dit land. Het vraagstuk is dan ook geheel verschillend en elk geval staat op zichzelf. Laten wij beginnen met de positie van de Nederlanders na te gaan.

Twee zaken vallen den onderzoeker onmiddellijk op. In de eerste plaats omvat de Nederlandse regering het minst aantal leden, die het Nederlandse volk vertegenwoordigen. Het was een zwakke regering toen zij hier kwam en de jongste benoemingen gedaan uit middens van de grote industrie hebben haar zeker geen democratischer aard gegeven. Het tweede feit dat ons treft is, dat waar de sluikpers van Frankrijk, Noorwegen, Polen en de meeste andere landen, waar een verzetbeweging is, in dit land voortdurend aangehaald wordt er zo weinig bekend is van de werkelijke vooruitstrevende Nederlandse pers. En dit feit is nog vreemder wanneer wij vaststellen. dat — in tegenstelling met België en andere landen — de bekende Nederlandse bladen nog steeds, onder nazie-toezicht, verschijnen. Daarvoor zou de sluikpers van Nederland voor Nederland zelf van nog groter belang zijn dan dit voor andere landen het geval is. Dat zij hier niet wordt afgedrukt ligt aan de censuur van de Nederlandse autoriteiten zelf.

Wij moeten onderzoeken wie degenen zijn, die op het ogenblik het toezicht hebben over de Nederlandse politiek. Iedereen weet dat de Koningin een sterke, populaire en slimme heerseres is. Maar de Koningin moet raadslieden hebben en het volk is zeer verstoord over ten minste een van die persoonlijke raadslieden. Het is eer zekere Heer van 't Sant, die eens commissaris van politie was te 's Gravenhage en die ontslag nam onder omstandigheden die nooit geheel opgehelderd werden. Hij kwam in Mei 1940 naar dit land, kort na de aankomst van de Koningin en er zijn vele Nederlanders die menen, dat het van 't Sants bedoeling is directeur-generaal van politie te worden in Nederland na de oorlog. Zij zijn er zeker van dat hij een goede Fouché zal zijn.

De zwakheid van de Nederlandse regering blijkt het beste uit de mislukking van het verzet tegen de grote industrie, die nu niet, zoals in Nederland, beperkt wordt of in evenwicht wordt gehouden door de openbare mening in parlement en pers. Het enige Nederlandse nieuwsblad in Londen is de gezamenlijke onderneming van de Koninklijke Shell, de Unielever en de Philips. Dr. H. P. L. Wiessing, die in Nederland een zeer goede naam had, werd onlangs ontslagen als hoofdredacteur van „Vrij Nederland". De werkelijke reden scheen voor iedereen gelegen in het feit, dat hij zijn handtekening had gezet onder een manifest dat wees op de neo-fascistische neigingen in Nederlandse regeringskringen. De president-directeur van Unielever, Mr. Paul Rijkens, onder-voorzitter van de Buitengewone Raad van Advies vormde een aantal commissies tot het onderzoeken van na-oorlogse vraagstukken. Een belangrijke quaestie was de terugkeer naar Nederland van 400.000 arbeiders, die gedwongen waren in Duitsland te gaan werken.

Men vreesde dat er moeilijkheden zouden ontstaan door hun terugkeer. Als commissaris voor de terugkeer van deze bannelingen werd door de regering F. G. Perwerda een der directeuren van Unielever, aangesteld. Intussen besprak het comité van Rijkens voor de Grondwettelijke Hervorming de quaestie van het bestuur van Nederland onmiddellijk na de bevrijding. Besloten werd dat het Parlement niet zou worden bijeengeroepen omdat de leden er van gekozen waren onder geheel andere omstandigheden en er niet genoeg op vertrouwd kon worden of zij der Regering de nodige vrijheid van handelen zouden laten. Het Comité besloot daarom dat een raadgevend lichaam de plaats van het Parlement zou innemen, daar geruime tijd geen verkiezingen zouden kunnen gehouden worden. De Regering volgde de raad van het Comité en de nodige Koninklijke Besluiten werden uitgevaardigd er toe leidend dat de Staten Generaal en de Provinciale Staten Gemeenteraden niet bij elkaar zouden worden geroepen. De macht zou in handen worden gelegd van militaire autoriteiten en persvrijheid en vrijheid van vergaderen zouden worden beperkt. Maar voor de oefening van die militaire macht werd het leger zelf niet in staat geacht. Onder de voorlopige leiding van een regelmatigen Kolonel werden een aantal zakenlieden en ambtenaren gemobiliseerd. Vooropgesteld was dat deze groep van deskundigen onder toezicht van de regering in bevrijd Nederland zou regeren. De onder-commandant is de bankier Posthumus Meyes die een vriend en medewerker is van den financiëlen raadsman van de Nederlandse regering Dr. J. W. Beyen, een van de directeuren van Unielever. In een recente bijeenkomst van de militaire autoriteiten werd het pijnlijke vraagstuk besproken van de ontwapening der Nederlandse partijgenoten.

Het was de politiek van Unielever de regering te omsingelen, zonder er deel van uit te maken. **De directeuren van Unielever vormen een regering op zichzelf en zij hebben zelfs een afdeling Buitenlandse Zaken.**

De politiek van de Billiton Maatschappij, die het mijnwezen in Nederlands Indië onder haar invloed heeft is heel anders. Een van hun directeuren, Jhr. Michiels van Verduynen was eerst lid van het ministerie zonder portefeuille. Nadien werd een andere directeur, Jhr. van Lidth de Jeude minister van Oorlog. Zij hadden toen evenveel ministers in het Cabinet als de sterkste Nederlandse partij, de Katholieke, die 30% van de bevolking vertegenwoordigt. Maar zij gaven niet op voor hun directeur Mr. Jo van den Broek een sleutelpositie als Minister van Financiën had. Onlangs nam deze laatste het departement van Handel en Nijverheid over, zodat alle mogelijke kansen na de oorlog voor een private onderneming om zich er tussen te schuiven geblokkeerd was.

In het begin hield de Koninklijke Shell zich afzijdig omdat zij geen post wenste te bekleden om invloed te oefenen. Maar toen de minister van Scheepvaart, de heer Kerstens, wenste dat de scheepseigenaren op financiële wijze zouden bijdragen in de lasten, die tot dan toe alleen door de zeelieden physiek gedragen waren, wist de Shell met zijn grote tankscheepvloot de leiding te nemen van de scheepseigenaren in een oppositie tegen deze „socialistische" plannen. Door deze druk slaagde men er onlangs in Kerstens te vervangen door een directeur van de Sheil, de heer J. M. de Booy.

Dit ondemocratische toezicht op hun regering heeft heel wat patriottische Nederlanders bevreesd gemaakt. Velen, die om de goede zaak van de eenheid gezwegen hadden over wat er omging in de regering zagen dat het Duitse fascisme vervangen werd door een soort Nederlands „directeurs" fascisme. Met vreze zagen zij de omsingeling en de bezetting van belangrijke posten. Zij hadden geen vertrouwen in de Minister President Gerbrandy die tegen de wil van zijn partij stelling koos en haar daarom ook niet meer vertegenwoordigde. Gerbrandy volgde de Geer op, die Minister President was toen Nederland werd overrompeld en die der mening toegedaan was, dat door de regering naar Londen over te brengen beter met Duitsland kon onderhandeld worden. Hij was zeker van de Duitse overwinning in 1940. Toen echter de stemming van het Engelse volk en van Koningin Wilhelmina anders bleek te zijn moest hij aftreden, en keerde hij weer naar Nederland, waar hij nu leeft, uitgestoten door het volk.

Gerbrandy is een kleine, ambitieuze man, die geen parlementaire ervaring heeft. Hij faalde erin om de aanslagen op de democratische beginselen en op de ministeriële verantwoordelijkheid te weerstaan. Natuurlijk wenste hij geen terugkeer tot het parlementaire stelsel, dat zeker een onderzoek zou gaan instellen naar de regeringspolitiek in de jaren van ballingschap. Toen de Nederlandse sluikpers protesteerde tegen de instelling van een militair zou zijn. Toen de sluikpers trachtte Gerbrandy te sussen met de verklaring, dat het niet militair zou zijn. Toen de sluikpers de onmiddellijke bijeenkomst van het parlement eiste, trachtte hij te kalmeren door een verklaring voor Radio-Oranje.

Maar de Koningin scheidde zich van de Regering af door te verklaren, dat zij geen enkel besluit wenste te ondertekenen betreffende de regering na de oorlog, dan na de volksleiders geraadpleegd te hebben in bevrijd Nederland.

Toen trok de regering haar plannen in en verving den Minister van Binnenlandse Zaken door Mr. Jacob A. W. Burger, die pas uit Nederland ontsnapte, een politieke nul. Hij was eerst minister zonder portefeuille en toen gebleken was, dat men hem Binnenlandse Zaken kon toevertrouwen, werd hij benoemd. Dit ontlokte aan de sluikpers in Nederland de verklaring, dat zij hem niet vertrouwde. Nederlandse kringen te Londen, die onderling reeds lang protesteerden realiseren zich nu, dat zij niet langer mogen zwijgen waar de levensbelangen van het Nederlandse volk op het spel staan. Op te merken valt dat hun critiek geen betrekking heeft op de buitenlandse en koloniale politiek van de regering. Zij zijn er zeker van dat de politiek van verdediging der rechten van de kleine landen de volle steun heeft van het Nederlandse volk. Maar zij hebben hun vertrouwen verloren in de regeringsplannen voor de bevrijding van Nederland. Zij zien dat zich een fascistisch plan aftekent om de volksbeweging te onderdrukken. Zij vrezen dat de plannen van van 't Sant en van de grote concerns met hun militair gezag waarvan de sleutelposities — provinciaal gouverneursschap enz. — alleen maar gegeven worden aan gehoorzame of slaperige vertegenwoordigers van de concerns, een legkaart vormen voor een autocratische regering van een neo-fascistische kliek. Zij weten ook dat sommigen van deze kliek hopen, dat Prins Bernhard aan het hoofd van het Militair Gezag zal staan en van het vrij kleine Nederlandse leger zodat een sterk regiem nauw verbonden aan het Huis van Oranje gesticht kan worden. Maar kan deze kliek den Prins vertrouwen? Na lid te zijn geweest van zekere nazie-organisaties veranderde hij zijn opvattingen volkomen na zijn huwelijk met Prinses Juliana en hij staat nu aangeschreven als een sterk verdediger van de democratie.

De Nederlandse neo-fascistische kliek van Londen kan haar doel niet bereiken indien zij niet beschikt over een sterke arm of indien zij niet over de geallieerde legers kan beschikken. En deze zouden in het vuile werk betrokken kunnen worden als Engeland en Noord-Amerika zich zelf niet voldoende op de hoogte stellen, daar de vaderlandslievende Nederlanders in Londen te lang gezwegen hebben. Wanneer de stof optrekt van de slagvelden, zouden de Nederlanders, wanneer zij hun vaderland vernield vinden, dit betreuren, maar de noodzakelijkheid aanvaarden. Maar indien zij hun vrijheid niet weervinden, zouden zij terugkeren tot de methodes die zij tegen hun zin, maar op effectieve wijze geleerd hebben onder de Duitse bezetting — zij zouden zich niet willoos onderwerpen.

* * *

Het antwoord van Adriaan Pelt, Hoofd van de Regerings Voorlichtings Dienst te Londen luidt:

Dit is de derde aanval van deze aard in hetzelfde blad, maar dit is ook het enige geval in de Engelse pers. Alle Nederlandse sluikbladen, de communistische inbegrepen, aanvaarden de huidige regering als het Nederlandse volk vertegenwoordigende. Onlangs werd het repraesentatieve karakter van de regering versterkt door de opneming van Mr. G. J. van Heuven Goedhart, een vooraanstaande en vooruitstrevende leider van de Nederlandse verzet-beweging. Het feit, dat zijn huidige status nog niet door ons bekend werd gemaakt, is toe te schrijven aan discretie onderzijds.

Niettemin heeft de schrijver van het artikel in „Statesman" die de werkzaamheden van Van Heuven Goedhart onder de bezetting ongetwijfeld kent, met voorbedachtheid niet gerept over zijn opneming in het ministerie. De Nederlandse sluikpers kan door iedereen, die er belang in stelt worden geraadpleegd. Er is geen sprake van dat enige censuur het reproduceren van deze bladen verbiedt.

Van 't Sant heeft geen enkele ambitie om hoofd van de politie te worden in Nederland. Hij wil in Engeland blijven wanneer de bevrijding begint. Zijn positie, sedert zijn aankomst in Engeland, is geweest de bescherming der persoonlijke veiligheid van de Koningin.

Het Londense blad „Vrij Nederland" is inderdaad gesticht door verschillende private instellingen, daar er geen andere keus was dan een door de regering gesteund blad, waarvan de regering om democratische redenen, terugschrok. Het is kenmerkend voor zijn redactionele onafhankelijkheid dat het herhaaldelijk de activiteiten van de regering en van de grote industrie critiseert. Typisch is in dit verband het hoofdartikel van Blankensteijn in „Vrij Nederland" van 27 Mei.

Dr. H. F. L. Wiessing werd als redacteur ontslagen, niet omdat hij het bewuste manifest ondertekende, maar omdat hij misbruik maakte van de technische faciliteiten der Netherlands Publishing Company om een openbare brief van „Dienstweigeraars" gericht aan den Minister van Oorlog te drukken.

Wiessing is reeds sedert 20 jaar bekend als een „salon-bolsjewist". Niemand in of buiten de regering koesterde ooit enige vrees over de terugkeer van de dwangarbeiders uit Duitsland. Een speciale organisatie voor hun spoedige terugkeer werd ingericht om regelmatige toevloed goede voedselvoorziening en hygiëne [illegible] te regelen. De regering heeft zakenlieden met grote ervaring aan het hoofd gesteld van de in te richten ontvangst-centra.

In verband hiermede dient voor het oog gehouden te worden dat de Nederlandse gemeenschap buiten Nederland in grote trekken bestaat uit:

1) Ambtenaren, soldaten en zeelui.

2) Mensen die in Nederlandse ondernemingen werken.

3) Engelandvaarders, zij die uit Engeland naar Nederland ontsnapt zijn.

Het aantal beschikbare Nederlanders en intellectuelen is betrekkelijk gering in verhouding tot de uitgebreidheid van de regeringstaak, vooral in verband met het voorbereiden tot het herstel van het moederland en Nederlands Indië. Daarom heeft de regering er werk van gemaakt om de beschikbare krachten zo goed mogelijk aan te wenden. Daarom ook is een betrekkelijk groot aantal personen vroeger aan de grote industrie verbonden in regerings en semie-regerings lichamen terecht gekomen, zoals dat ook met andere Geallieerden het geval is geweest.

De „New Statesman" insinueert dat mensen, afkomstig uit de grote bedrijven met opzet getracht hebben in de regering te treden om hun eigen belangen te dienen. Dit is definitief verkeerd. In tegendeel hebben de zakenlieden zich gedurende de eerste twee jaren afzijdig gehouden van de regering en er moest beroep op hun worden gedaan om hun kennis en ervaring ter beschikking te stellen. Zaken-concerns hebben in verschillende gevallen leden van hun staf afgestaan om de regering te helpen. Wat de tegenwoordigheid betreft van mensen met zakenrelaties of zakenervaring in het tegenwoordige cabinet dient er rekening mee gehouden te worden, dat Jhr. Dr. E. F. M. J. Michiels van Verduynen lang voor de oorlog in diplomatieke dienst trad. Toen hij benoemd werd tot minister zonder portefeuille was hij en is nu nog Nederlands ambassadeur te Londen. Jhr. O. C.A. van Lidth de Jeude was de vroegere minister van Waterstraat en is een vooraanstaand Vrijzinnig politicus. Johannes van den Broek werd minister van Financiën toen het nodig bleek voor deze post een zakenman met grote ervaring te hebben. J. M. de Booy was een beroeps zee-officier voor hij bij de Shell in dienst trad. Toen het nodig werd geoordeeld de Nederlandse Scheepvaart onder leiding te brengen van een ervaren zakenman werd De Booy gevraagd, ook om zijn nauwe samenwerking met de Nederlandse Scheepvaart gedurende de oorlogsjaren. Spontaan scheidde hij zich van alle bestaande en toekomstige connecties met de olie-nijverheid. De andere tienleden van het ministerie hebben geen connectie met de zakenwereld. De meeste behoren tot de socialistische of vooruitstrevende partijen.

Wat den Minister President betreft, is er geen twijfel aan of hij bezit het vertrouwen van de Nederlandse bevolking, zoals blijkt uit de sluikpers. J. A. W. Burger kreeg zijn post omdat hij een typische Engelandvaarder is, met meer dan drie jaar ervaring van de nazie-bezetting en een lange ervaring als advocaat.

De passage over Prins Bernhard is duidelijk bedoeld om een slechte indruk te maken. Er is geen twijfel aan zijn democratische opvattingen. Het is juist, dat de eerste vage aankondigingen over de bedoeling om een militair gezag in te stellen voor de periode onmiddellijk na de bevrijding in zekere ondergrondse Nederlandse kringen aanleiding tot misverstand gaven. Men was bang, dat het militair gezag ondemocratische tendenzen zou hebben. Nadere inlichtingen en uitleg werden gegeven door de Koningin en den Minister President en later door Gerbrandy's secretaris De Beus. De vrees is dan ook volkomen geweken, zoals blijken kan uit de artikelen van de Nederlandse geheime pers. Ook van Heuven Goedhart verzekerde bij zijn aankomst in Engeland, dat de misverstanden uit de weg waren geruimd. De schrijver insinueert dat het Parlement niet zal worden bijeengeroepen maar dat de macht in handen zal worden gelegd van het Militair Gezag en dat vrijheid van pers en vergadering zal worden ingetrokken. Hier dient vastgesteld te worden, dat er in Nederlandse regeringskringen nooit enige meningsverschil is geweest over de absolute noodzakelijkheid om het Parlement zo snel mogelijk na de bevrijding bijeen te roepen, en vrijheid van pers en vergadering te herstellen.

Het enige vraagstuk, dat in dit opzicht nog bestaat en dat nog niet volledig is opgelost is, hoe dit doel op de meest democratische wijze kan worden bereikt. De vraag is welk soort parlement het beste de Nederlandse openbare mening kan vertegenwoordigen, zoals deze zich onder de bezetting heeft gevormd. Practisch gezien is de keuze tussen de terugroeping van het vooroorlogse parlement, waarvan het mandaat verlopen is en dit mandaat te verlengen of op de een of andere snelle wijze een tijdelijk lichaam kiezen waardoor de gewijzigde openbare mening zich tot uiting kan brengen. Alles zal in het werk worden gesteld om kieslijsten klaar te maken en de verkiezingen zo snel mogelijk te doen plaats grijpen.

In tegenstelling met de bewering van den schrijver is Gerbrandy de laatste man ter wereld om niet te werken voor een snel herstel van een democratische regering. Er is geen twijfel aan of alle leden van Gerbrandy's cabinet verwachten dat het Parlement zich zal uitspreken over hun gedrag zowel ten opzichte van de Nederlandse oorlogsinspanning als ten opzichte van hun voorbereidingen voor hulp en herstel van bevrijd Nederland.

Nieren verjongd kracht hersteld zonder operatie.

Als U zich voor de tijd oud voelt, of last hebt van zenuwen verstands- en physische zwakheid, zult u niew geluk en gezondheid vinden in 'n Amerikaanse medische ontdekking die uw jeugd en kracht herstelt, beter dan door operatie. 't Is 'n simpel huismiddel in tabletten, ontdekt door 'n Amerikaans dokter en zonder gevaar te gebruiken. Het is de nieuwste en zekerste krachthersteller die men kent. Hij werkt direct op de nieren, zenuwen, en levensorganen, geeft nieuw zuiver bloed en werkt zo zeker dat U in 24 uur nieuwe kracht voelt in uw lichaam. Behalve de natuurlijke actie op nieren en zenuwen worden uw hersens, memorie en gezicht verbeterd.

En deze krachtige nier- en krachthersteller, Vi-Tabs, is gegarandeerd. Hij is getest door duizenden in Amerika, en is in alle botica's verkrijgbaar. Haal heden Vi-Tabs bij uw botica. Test het. Zie de grote verbetering in 24 uur. Neem een fles voor 8 dagen, onder positieve garantie, uw levenskracht, energie en levenslust hersteld en 10 a 20 jaar jonger of geld terug voor ledig pak. Een speciale dubbele fles van 48 Vi-Tabs kost weinig

VI-TABS de garantie beschermt U.

Hersteld moed en kracht. 2

Zorg voor uw Lever

Uw lever moet dagelijks plm 1 liter vloeibaar gal in uw ingewanden storten, indien deze gal niet vrij vloeit, verteert uw voedsel niet, en verderf het in uw ingewanden. Het gas doet uw maag opzwellen, en u wordt hardlijvig. Uw gehele systeem wordt vergiftigd en u wordt knorrig.

Gebruik de beroemde kleine leverpillen van Carter om deze gal vrijelijk te doen vloeien waardoor u zich beter zult gevoelen. Kijk uit naar Carters Little Liver Pills op de roode verpakking. Weiger al het andere.

INCU.

In verband met de likwideering van de groote voorraad **blikgroenten** van het gouvernement van Curacao, welke indertijd op advies van de Amerikaansche regeering **aangelegd** werd naar aanleiding van de mogelijkheid dat de goederenaanvoer van Curaçao door vijandelijke actie kon worden afgesneden, wordt hierbij aan den handel van dit Staatsdeel bekend gemaakt, dat bestellingen van blikgroenten (Schedule B Nos. 1241.00, 1242.00, 1243.00, 1244.00, 1246.00, 1247,00 en 1249.00) uit **alle banden** tot nader order stopgezet worden. Aan de NPC te New York is verzocht geworden uitstaande bestellingen op genoemde goederen, welke nog niet door de FEA behandeld zijn, eveneens te annuleeren.

2—1

GEEFT HUN VOORTAAN

en ziet hoe gezond zij opgroeien.

BEKENDMAKING

INSPECTIE DER BELASTINGEN

Degenen die in de Gouvernements-bergplaatsen goederen langer dan **dertig dagen** in tijdelijken opslag hebben, worden verzocht, **binnen een week**, daarover te beschikken.

Indien aan dit verzoek niet wordt voldaan zal de Administratie der Belastingen tot verkoop dier goederen overgaan.

Eene opgave van de opgeslagen goederen ligt ten kantore van den ondergeteekende ter inzage van belanghebbenden.

Willemstad, 23 Augustus 1944,

De Inspecteur der Belastingen.

Op 25 Augustus a.s. herdenkt de Congregatie der Fraters van Tilburg het feit dat zij 100 jaar geleden gesticht werd door Mgr. Joannes Zwijsen.

Wegens oorlogsomstandigheden wordt dit feest in Suriname en Curaçao door de fraters alleen in intieme kring, kerkelijk gevierd.

Voor hen die van hun belangstelling willen blijk geven wordt op Vrijdag 25 Augustus een receptie gehouden van half vijf tot zes uur op de binnenplaats van het St. Thomascollege.

Fr. M. RADULPHUS,
MISSIEOVERSTE.

3—3

Bekendmaking.

Ondergeteekende roept gegadigden op voor de betrekking van Havenbeambte 1e klasse te St. Nicolaas Aruba.

Vereischten: Goede algemeene ontwikkeling zeer goede kennis der Engelsche taal.

Aanvangssalaris: Ongehuwd f. 2472 per jaar
Gehuwd f. 2760 per jaar

Vermeerderd met de gebruikelijke toelagen.

Schriftelijke aanmeldingen bij Havenmeester - Curaçao.

DE HAVENMEESTER.

SALAS SALAS

Uw adres voor:

Avondjaponnen

Alle maten, modellen en prijzen

SALAS SALAS

SALAS

Columbusstraat